

คู่มือการป้องกันและระงับอัคคีภัย
โรงพยาบาลหนองหงส์

ฉบับปรับปรุง มกราคม พ.ศ.2567

สารบัญ

เรื่อง	เลขหน้า
หลักการและเหตุผล	3
วัตถุประสงค์	3
คำจำกัดความ	3
ขั้นตอนการปฏิบัติแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย	4
แผนป้องกันและระงับอัคคีภัย	5
แผนตรวจตรา	6
-แบบฟอร์มตรวจตรา	7
แผนอบรม	8
แผนรณรงค์ป้องกันอัคคีภัย	10
แผนดับเพลิง	12
ผังขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุอัคคีภัย ในเวลา-นอกเวลา	14
แผนอพยพ	16
จุดรวมพล	17
จุดรองรับผู้ป่วยหนัก	17
ผังบริเวณพื้นที่โรงพยาบาลหนองหงส์	17
แผนบรรเทาทุกข์	17
ภาคผนวก 1 ความรู้ทั่วไป	19
ภาคผนวก 2 ข้อมูลและแบบฟอร์มต่างๆ	15

หลักการและเหตุผล

อัคคีภัยเป็นภัยพิบัติที่สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากความประมาท และขาดความระมัดระวัง โรงพยาบาลหนองหงส์ มีอาคารให้บริการผู้ป่วยนอก อาคารผู้ป่วยใน อาคารทันตกรรม-กลุ่มงานบริการด้านปฐมภูมิ อาคารงาน back office อาคารหอพักพยาบาล แพลต เป็นจำนวนมาก หากเกิดขึ้นจะก่อให้เกิดความสูญเสียอย่างใหญ่หลวงต่อ ชีวิตและทรัพย์สิน และยังส่งผลกระทบต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมภายนอก โรงพยาบาลหนองหงส์ จะต้องดำเนินการเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินรับรองคุณภาพ (HA) ตามมาตรฐานโรงพยาบาลและบริการสุขภาพด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและความปลอดภัย

ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมในการป้องกันและลดความเสี่ยงต่ออัคคีภัยอย่างเป็นระบบ และสามารถรับมือได้อย่างมีประสิทธิภาพ โรงพยาบาลหนองหงส์ จึงได้จัดทำแผน ป้องกันและระงับอัคคีภัย เพื่อให้บุคลากรได้มีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักถึงอันตรายที่เกิดจาก อัคคีภัย ตลอดจนสามารถปฏิบัติการตามแผน ป้องกันและระงับอัคคีภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อป้องกันและลดความสูญเสียชีวิตจากเหตุอัคคีภัย
2. เพื่อป้องกันและลดความสูญเสียทรัพย์สินจากเหตุอัคคีภัย
3. เพื่อให้ภารกิจหลักของโรงพยาบาลสามารถดำเนินต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง
4. เพื่อป้องกันและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากเหตุอัคคีภัย

คำจำกัดความ

1. พื้นที่เสี่ยง หมายถึง พื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย
2. จุดรวมพล หมายถึง จุดนัดพบบุคลากรที่อพยพหนีไฟจากจุดเกิดเหตุมารวมตัวกันเพื่อการ รายงานตัวและเช็คยอดจำนวน จำนวนคนได้รวดเร็วหรือช่วยเหลือได้ทันทั่วทั้ง
3. Code action หมายถึง บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ โดยมีการมอบหมายงานทุกวัน/ ทุกเวรอย่างชัดเจน ซึ่งแยกเป็น 3 code action ดังนี้
  - 3.1 H1 = ฝ่ายสื่อสาร
  - 3.2 H2 = ฝ่ายอพยพคน/เคลื่อนย้ายอุปกรณ์
  - 3.3 H3 = ฝ่ายดับเพลิง

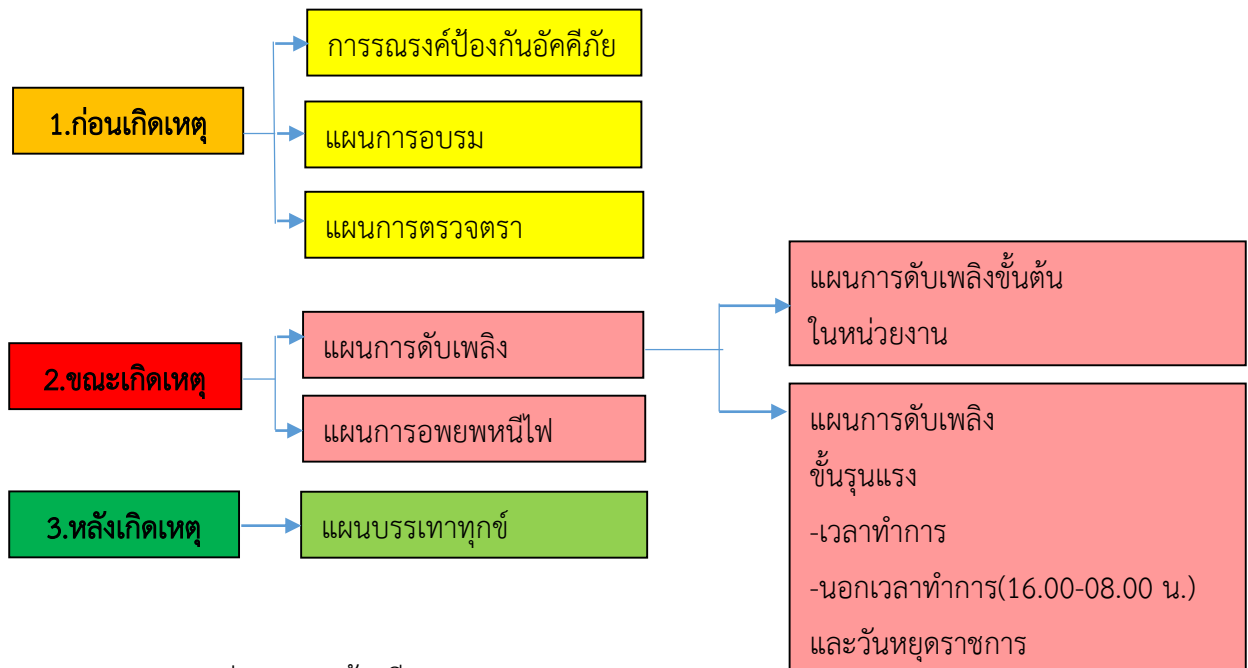
ขั้นตอนการปฏิบัติแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย แบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

1. การปฏิบัติก่อนเกิดอัคคีภัย เป็นการดำเนินการต่างๆ เพื่อป้องกันและเตรียมการเผชิญ เหตุการณ์อัคคีภัยไว้ล่วงหน้า โดยกำหนดให้มีการตรวจตราระบบความปลอดภัย การฝึกอบรมให้ ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย การเตรียมความพร้อมในการจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นใน การป้องกันและระงับอัคคีภัย การรณรงค์และป้องกันอัคคีภัย การเตรียมพร้อมสำหรับการอพยพ และ การเตรียมพร้อมเพื่อสนับสนุนการดับเพลิง
2. การปฏิบัติระหว่างเกิดอัคคีภัย เป็นการดำเนินการต่างๆ เพื่อให้การปฏิบัติเมื่อเกิดอัคคีภัย ด้านการดับเพลิงและการอพยพผู้คน เป็นไปอย่างมีระบบ โดยมีการกำหนดแนวปฏิบัติระหว่างเกิด อัคคีภัยในเวลาราชการและนอกเวลาราชการ
3. การปฏิบัติภายหลังเกิดอัคคีภัย เป็นการดำเนินการต่างๆ เพื่อสำรวจรวบรวมข้อมูลความเสียหายที่เกิดขึ้นและฟื้นฟู ปรับปรุง แก้ไขพื้นที่ที่ได้รับ ความเสียหายให้กลับคืนสู่สภาพเดิมหรือดี กว่าเดิมโดยเร็วที่สุด

คู่มือป้องกันและระงับอัคคีภัย ประกอบด้วย

แผนการปฏิบัติก่อนเกิดอัคคีภัย ได้แก่	1. แผนตรวจตรา
	2. แผนอบรม
	3. แผนรณรงค์และป้องกันอัคคีภัย
แผนการปฏิบัติระหว่างเกิดอัคคีภัย ได้แก่	4. แผนดับเพลิง
	5. แผนอพยพ
แผนการปฏิบัติภายหลังเกิดอัคคีภัย ได้แก่	6. แผนบรรเทาทุกข์

แผนป้องกันและระงับอัคคีภัย

หมายเหตุ ทุกหน่วยงานจะต้องมี

-แผนการตรวจตรา

-แผนดับเพลิงขั้นต้นของหน่วยงาน

1.แผนตรวจตรา

เป็นแผนการสำรวจตรวจตราเพื่อหาความเสี่ยงด้านอัคคีภัย และมีวัตถุประสงค์เพื่อเฝ้าระวัง ป้องกันการเกิดอัคคีภัยเพื่อขจัดต้นเหตุของการเกิดเพลิงไหม้ และใช้ในการวางแผนการบริหารจัดการ เพื่อป้องกันการเกิดอัคคีภัย โดยให้บุคลากรในหน่วยงานทุกคนทราบเรื่องการตรวจตรา ได้แก่ การ ตรวจตราความเสี่ยงด้านอัคคีภัย เช่น แหล่งเชื้อเพลิง/วัตถุอันตราย/ของเสียที่ติดไฟง่าย แหล่งความร้อน ก๊าซ/สารเคมีติดไฟ/สารไวไฟ ความพร้อมการใช้งานอุปกรณ์ดับเพลิง เส้นทางหนีไฟ อุปกรณ์ เตือนภัย ฯลฯ

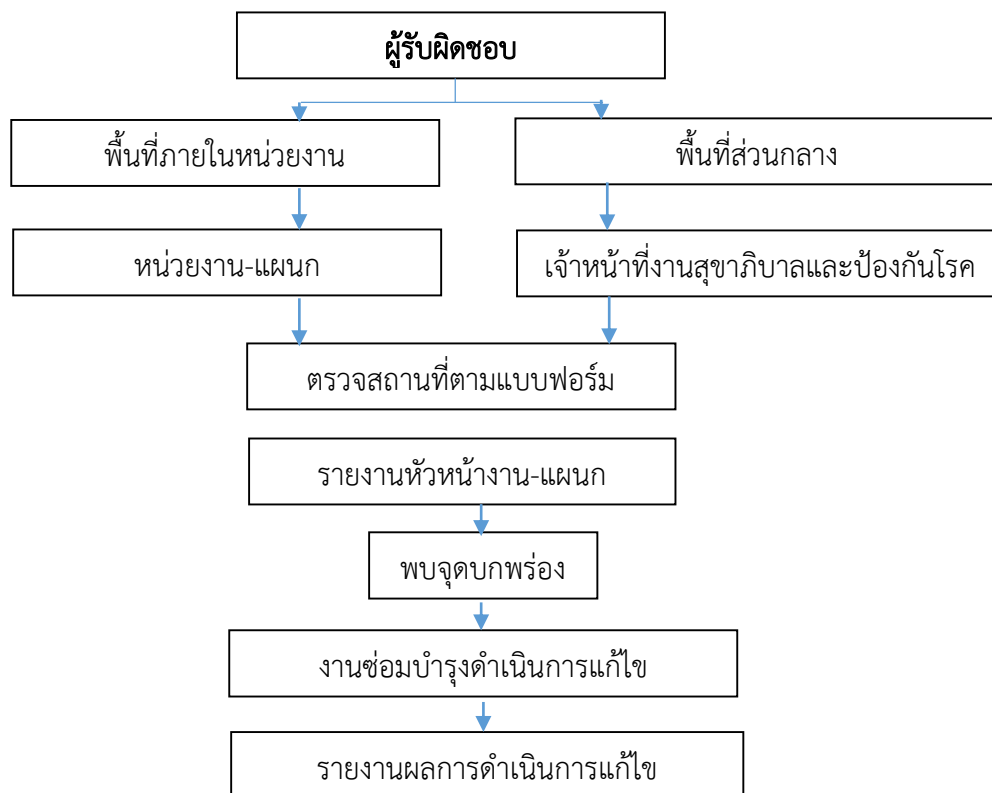
วิธีการดำเนินการ/ความรับผิดชอบ

1. ให้แต่ละหน่วยงานกำหนดบุคลากรในหน่วยงานรับผิดชอบในการตรวจตรา
2. ให้บุคลากรที่ได้รับมอบหมาย ทำการสำรวจตรวจตราพื้นที่ในหน่วยงานตนเองเพื่อป้องกันการเกิดอัคคีภัย เดือนละ 1 ครั้ง ทุกวันที่ 15
3. หากตรวจพบว่าอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยด้านอัคคีภัยอยู่ในสภาพชำรุดไม่พร้อม ใช้งานให้รีบแจ้งหัวหน้างานเพื่อวางแผนดำเนินการแก้ไขและปรับปรุง
  - กรณีข้อบกพร่องหัวหน้างาน แจ้งงานซ่อมบำรุงเพื่อดำเนินการแก้ไข
  - กรณีไม่มีข้อบกพร่องรวบรวมรายงานการสำรวจให้เจ้าหน้าที่งานสุขาภิบาลและป้องกันโรค
- 4.เจ้าหน้าที่งานสุขาภิบาลและป้องกันโรค รวบรวมและรายงานในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารทุกเดือน
- 5.พื้นที่ภายนอกหน่วยงาน (พื้นที่ส่วนกลาง) ให้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่งานสุขาภิบาลและป้องกันโรค

พื้นที่จุดเสี่ยงต่อการเกิดเหตุเพลิงไหม้ ภายในโรงพยาบาลหนองหงส์ จากการสำรวจพื้นที่จุดเสี่ยงเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้แล้ว อาจลุกลามเป็นอัคคีภัยที่ร้ายแรงซึ่งมี ดังนี้

- 1.งานโภชนาการ – แหล่งความร้อน ถังก๊าซ ประกายไฟ
- 2.งานซักฟอก –แหล่งความร้อน และเชื้อเพลิง เช่น ผ้า
- 3.งานแพทย์แผนไทย – แหล่งความร้อน และเชื้อเพลิง
- 4.IPD-ตึกเหลือง –ใกล้จุดตั้งแทงค์ออกซิเจน
- 5.ตึกสงฆ์ – ใกล้โรงเก็บถังออกซิเจน และแทงค์ออกซิเจน
- 6.ห้องยา – เชื้อเพลิง ได้แก่ กระดาษ แอลกอฮอล์
- 7.คลังยา –เชื้อเพลิง ได้แก่ กระดาษ แอลกอฮอล์

ผังขั้นตอนการตรวจตรา

ตัวอย่างแบบฟอร์มการตรวจตราเพื่อป้องกันอัคคีภัย

แบบที่ 1 โดยเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน

รายงานการตรวจตราเพื่อป้องกันการเกิดอัคคีภัย

หน่วยงาน ..... ประจำเดือน ..... ผู้บันทึก .....

ประเภทอุปกรณ์	รายการ	พบปัญหาหรือไม่		ปัญหาอุปสรรค	บริเวณ	ผลการดำเนินงานแก้ไข
		พบ	ไม่พบ			
อุปกรณ์ไฟฟ้า	ไฟฟ้าลัดวงจร จำนวน.....ครั้ง					
	เปิดเครื่องใช้ไฟฟ้าทิ้งไว้หลังเลิกงาน จำนวน.....ครั้ง					
อุปกรณ์เตือนภัย	ไฟฉุกเฉิน					
	ป้ายทางหนีไฟ/ผังหนีไฟชัดเจน เช่น ป้ายบอกทางมีแสงสว่างตลอดเวลา					
	เสียงตามสาย					
อุปกรณ์ดับเพลิง	ถังดับเพลิงพร้อมใช้งาน					
	ถังดับเพลิงสูงจากพื้น ไม่นเกิน 1.5 เมตร					
	ถังกีดขวางหน้าถังดับเพลิง/ตู้ดับเพลิง					
	จัดวางอยู่ในสถานที่ ที่ทุกคนรับทราบ มองเห็นชัดเจน					
เส้นทางหนีไฟ	ประตูหนีไฟปิดตาย เช่น เปิดออกไม่ได้					
	สิ่งกีดขวางทางหนีไฟ					
อุปกรณ์สำนักงาน	สายไฟเข้าอาคาร					
	วัตถุติดไฟ/ไวไฟ					
	เครื่องโทรศัพท์ ใช้งานไม่ได้ จำนวน.....ครั้ง					

แบบที่ 2 โดยเจ้าหน้าที่งานสุขาภิบาลและป้องกันโรค

รายงานการตรวจตราความเสี่ยงด้านอัคคีภัย โรงพยาบาลหนองหงส์ ประจำเดือน ..... พ.ศ. ....

ลำดับ	หน่วยงาน	ความเสี่ยงต่ออัคคีภัยในหน่วยงาน					อุปกรณ์ดับเพลิง พร้อมใช้	ทางหนีไฟไม่มี สิ่งกีดขวาง	ระบุความเสี่ยงที่พบในการตรวจตราและ การจัดการ	การติดตามการ ปรับปรุงแก้ไข
		มีแสงสว่างอื่น	การใช้และเก็บวัตถุไวไฟ	เชื้อเพลิง	ของเสียติดไฟง่าย	ระบบไฟฟ้า				
1	บริหาร									
2	ER									
3	OPD									
4	LAB									
5	NCD									
6	ห้องยา									
7	IPD-เขียว									
8	ศัลยกรรม									
9	การพยาบาล									
10	ทันตกรรม									
11	X-RAY									
12	ศูนย์การพยาบาล									
13	ห้องคลอด									
14	ห้องผ่าตัด									
15	แพทย์แผนไทย									
16	กลุ่มงานปฐมภูมิ									
17	งานอื่นๆ									
18	คลังยา									
19	ห้องเก็บเวชระเบียน									
20	โรงครัว									
21	หน่วยฉายแสง									
22	ซักฟอก									
23	อาคารที่พัก									
24	ห้องเครื่อง									
25	งานซ่อมบำรุง									
26	งานอนามัย									

2.แผนอบรม

เป็นการอบรมให้ความรู้แก่บุคลากร ในเชิงการป้องกันและปฏิบัติตนเมื่อเกิด เหตุอัคคีภัยที่อาจนำมาซึ่งความสูญเสียทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งทรัพย์สินเสียหาย มีผู้ได้รับบาดเจ็บหรือ เสียชีวิต การเรียนการสอนหยุดชะงัก และเสียโอกาสในการให้บริการ ในการจัดการอบรมกำหนดให้จัดอย่าง น้อยปีละ 1 ครั้ง ซึ่งมีหัวข้อการฝึกอบรม ดังนี้

1. แผนการป้องกัน และระงับอัคคีภัย
2. การดับเพลิงขั้นต้น และการใช้อุปกรณ์ดับเพลิงประเภทต่างๆ
3. การอพยพหนีไฟ และอพยพผู้ป่วย
4. การปฐมพยาบาลเบื้องต้น และช่วยเหลือชีวิตผู้ป่วยในกรณีฉุกเฉิน (บูรณาการกับการอบรมการเคลื่อนย้ายและ CPR ของ ER)

3.แผนการรณรงค์ป้องกันและระงับอัคคีภัย

เพื่อสร้างความเข้าใจ และตระหนักถึงความปลอดภัยในการปฏิบัติงานโดยมีการส่งเสริมในเรื่องการป้องกันอัคคีภัยให้เกิดขึ้นในทุกระดับของบุคลากร ให้มีจิตสำนึกในการป้องกันการเกิดอัคคีภัย โดยรณรงค์ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย ผ่านสื่อต่างๆ ของโรงพยาบาล อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้บุคลากรทุกคนมีจิตสำนึกในการร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหาอัคคีภัยอย่างจริงจัง ซึ่งแผนรณรงค์ประกอบด้วย

1. มีการจัดกิจกรรม 5 ส. ทุกเดือน
2. จัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับสาเหตุการเกิดภัย ความเสียหาย และผลกระทบ ที่เกิดขึ้น เช่น องค์ประกอบของการเกิดเพลิงไหม้ การจัดเก็บวัสดุไวไฟ การใช้ถังดับเพลิงเบื้องต้นและผลที่เกิดขึ้นจากอัคคีภัย ฯลฯ
3. ติดตั้งป้ายเตือน วิธีการปฏิบัติตนในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดเหตุ
4. การใช้สื่ออินเทอร์เน็ต เพื่อประชาสัมพันธ์ (YouTube) เช่น การใช้ถังดับเพลิง การเอาตัวรอดเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ ฯลฯ

แผนรณรงค์ ปี 2566

กิจกรรม	รายละเอียด	สถานที่	ระยะเวลา	งบประมาณ(บาท)	ผู้รับผิดชอบ
1.เผยแพร่ความรู้ผ่านเสียงตามสายในโรงพยาบาล	-การป้องกันอัคคีภัย -การใช้แก๊สหุงต้มประกอบอาหาร -อัคคีภัยในช่วงฤดูหนาว -อันตรายจากเครื่องใช้ไฟฟ้า -สายไฟฟ้าและอุปกรณ์ที่ปลอดภัย - ความปลอดภัยจากไฟฟ้า - สูบบุหรี่บนที่นอนอันตราย -อัคคีภัยจากการประกอบกิจกรรมทางศาสนา - อัคคีภัยจากฟ้าผ่า	ทุกหน่วยงาน	ต.ค. 65-ก.ย.66 สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	-	น.ส.ธัญญากาญจน์ ฉายแก้ว

กิจกรรม	รายละเอียด	สถานที่	ระยะเวลา	งบประมาณ(บาท)	ผู้รับผิดชอบ
	- การจัดเก็บน้ำมันและสารเคมี - การเผาขยะ หญ้าแห้งและวัชพืช - การปฏิบัติตนเมื่อพบเหตุเพลิงไหม้ - การเตรียมพร้อมหนีไฟ - การหนีไฟอย่างถูกปลอดภัย - การปฏิบัติตนเมื่ออยู่ในวงล้อมไฟ - หลีกปลอดภัยจากเพลิงไหม้ - เมื่ออยู่ในอาคารสูงและโรงแรม - หลัก 5 ต้องหยุดเหตุเพลิงไหม้				
2.เผยแพร่ความรู้ผ่านแอปพลิเคชันออนไลน์	ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย	Facebook รพ.หนองหงส์ กลุ่มLine รพ.หนองหงส์	ต.ค. 65-ก.ย.66 สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	-	น.ส.ธัญญากาญจน์ ฉายแก้ว นางสาวอารีรักษ์ นิลไธสง
3.ทบทวนแผนและแนวทางปฏิบัติ ณ หน่วยงานต่างๆ	ทบทวนการปฏิบัติตามแผนของหน่วยงานต่างๆ และทบทวนความเข้าใจ	ทุกหน่วยงาน	ต.ค. 65-ก.ย.66 เดือนละ 2 หน่วยงาน	-	ENV.
4.ซ้อมแผนดับเพลิงและอพยพหนีไฟ	ตามโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการซ้อมแผนดับเพลิงและอพยพหนีไฟโรงพยาบาลหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ ปีงบประมาณ ๒๕๖๖	โรงพยาบาลหนองหงส์ และภาคีเครือข่าย	เดือน ก.ค.-ก.ย.66	8,000	ENV.และ นางสาวอารีรักษ์ นิลไธสง

4.แผนการดับเพลิง

เป็นการฝึกซ้อมเพื่อทดสอบแผนอัคคีภัย อย่างน้อยให้ดำเนินการปีละ 1 ครั้ง หรือเป็นประจำทุกเดือน ให้งานENV. รับผิดชอบประเมินผลการฝึกซ้อมแผนฯ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการปรับปรุง ทบทวน และแก้ไขแผนฯ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นโดยมีการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบตาม Code Action และมีการมอบหมายงาน ทุกวัน/ทุกเวรอย่างชัดเจน ดังนี้

Code Action กำหนดบทบาท หน้าที่ ของเจ้าหน้าที่

Code Action หมายเลข 1 –H1 ฝ่ายสื่อสาร

Code Action หมายเลข 2 –H2 ฝ่ายอพยพคน/เคลื่อนย้ายอุปกรณ์

Code Action หมายเลข 3 –H3 ฝ่ายดับเพลิง

4.1การดับเพลิงเบื้องต้น

หมายถึง เมื่อพบเห็นเปลวไฟ จนถึง 4 นาที สามารถดับได้ โดยใช้ถังดับเพลิง เป็นเพลิงไหม้ที่คนในพื้นที่เกิดเหตุ สามารถระงับเองได้

ผู้พบเหตุการณ์ - แจ้งเหตุให้หัวหน้า หัวหน้าฝ่ายฯ /หัวหน้างานฯ /หัวหน้าหอผู้ป่วยฯ ให้รับทราบ

Action H1 แจ้ง H3 ให้ดับเพลิง

โดยใช้ code สื่อสารภายใน “แจ้งหัวหน้า มีเหตุเพลิงไหม้เกิดขึ้นที่.....”

4.2การดับเพลิงขั้นกลาง

หมายถึง เมื่อไฟไหม้ไปแล้ว 4 นาที ถึง 8 นาที อุณหภูมิจะสูงมากเกินกว่า 400 องศาเซลเซียส มีลำดับเหตุการณ์ และการปฏิบัติตามหน้าที่ ดังนี้

1. ผู้พบเหตุการณ์ - แจ้งเหตุให้ หัวหน้าฝ่ายฯ /หัวหน้างานฯ /หัวหน้าหอผู้ป่วยฯ

2. ทำหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ ณ จุดเกิดเหตุ

2.1 H1 หน้าที่สื่อสาร

-ประสานกับหน่วยงานข้างเคียงให้เตรียมพร้อมปฏิบัติตามแผนอัคคีภัยในหน่วยงาน ของตนเอง

- ประเมินสถานการณ์กับทีมผจญเพลิง หากพบว่าจำเป็นต้องเคลื่อนย้ายให้ ประสานงานER

ข้อความ....“ขณะนี้เกิดไฟไหม้ที่.....ชั้น..... อาคาร.....สาเหตุจาก.....

ผู้แจ้ง นาย/นาง/นางสาว..... ตำแหน่ง.....เบอร์โทรศัพท์.....”

2.2 H2 หน้าที่ ขนย้าย

-เคลื่อนย้าย ผู้ป่วย และอุปกรณ์ที่สำคัญออกจากพื้นที่ที่เกิดเหตุเพลิงไหม้ (ไปยัง ทิศทางกันข้ามกับจุดเกิดเหตุ)

2.3 H3 -ดับเพลิงเบื้องต้น

-นำถังดับเพลิง ดับเพลิงเบื้องต้น

-ควบคุม/จำกัดการลุกลามของไฟและควัน โดยปิดประตู/หน้าต่างเพื่อไม่ให้ไฟและควันลุกลามไปยังพื้นที่อื่น ๆ

2.4 ทีมผจญเพลิง

-เข้าไปจุดเกิดเหตุ เพื่อประเมินสถานการณ์ หากไม่สามารถดับเพลิงได้ ให้แจ้งหัวหน้าหน่วยงานแจ้งผู้อำนวยการ
แผนขอใช้แผนหงษ์แดง

2.5 ทีมประชาสัมพันธ์ - ประกาศแจ้งเหตุผ่านระบบกระจายเสียง ดังนี้ ประกาศชุดละ 3 ครั้ง เว้นช่วง 1 นาที
และประกาศซ้ำ ชุดละ 3 ครั้งไปเรื่อย ๆ จนกว่าเหตุการณ์จะเปลี่ยนแปลง

ข้อความ “โปรดทราบ ขณะนี้เกิดเหตุเพลิงไหม้ ที่..... ขอให้ทุกท่านในอาคารเคลื่อนย้ายไป
จุดรวมพล.....”

4.3การดับเพลิงขั้นรุนแรง

หมายถึง ระยะเวลาไฟไหม้ต่อเนื่องไปแล้ว เกิน 8 นาที อุณหภูมิจะสูงมากกว่า 600 องศาเซลเซียส ไฟจะลุกลาม
ขยายตัวไปทุกทิศทางอย่างรุนแรงและรวดเร็ว

-ประกาศใช้แผนหงษ์แดง ขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานดับเพลิงภายนอก

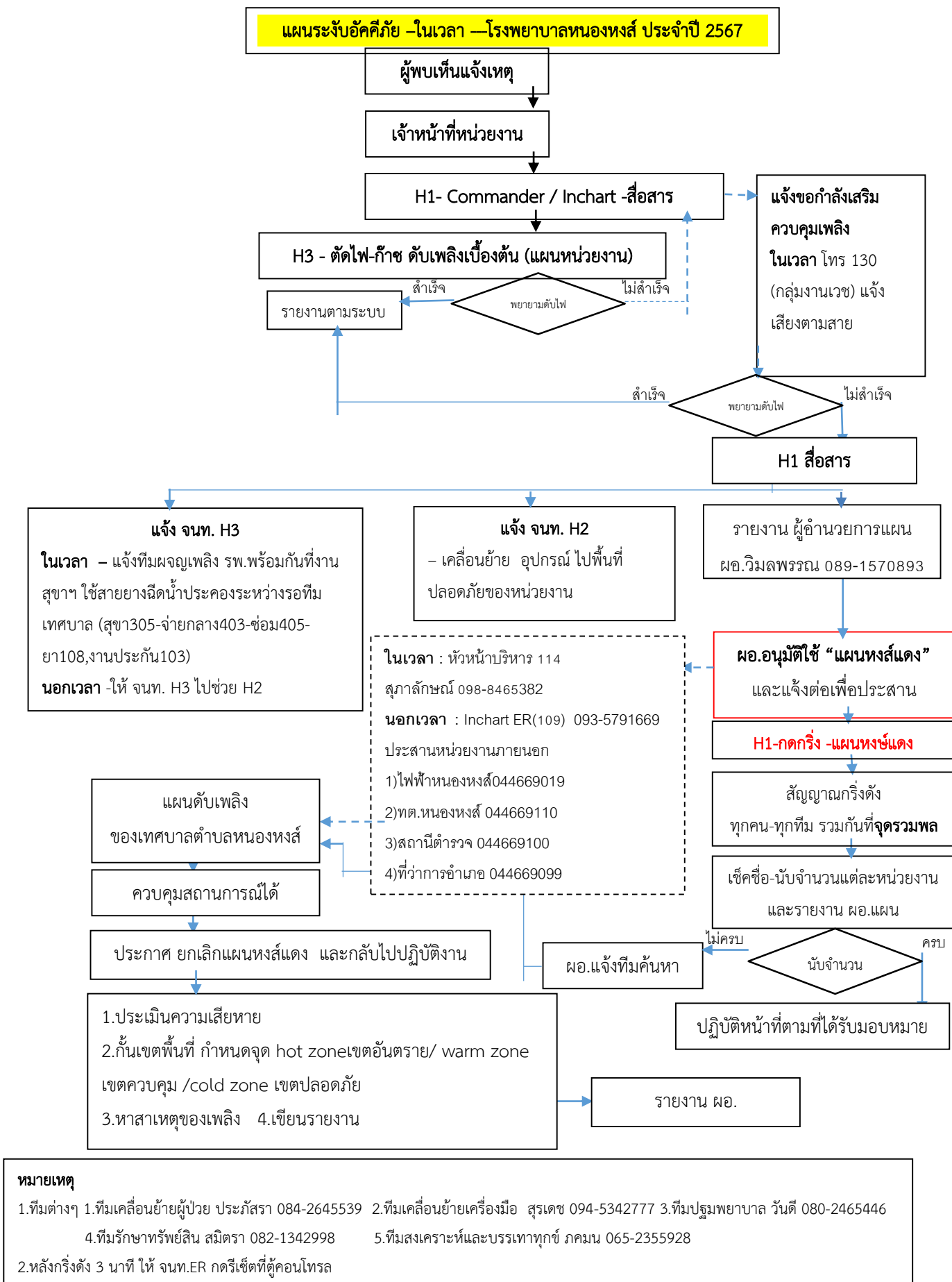
4.4 การจัดการระยะเพลิงสงบ

ภายหลังจากผู้อำนวยการแผน ประกาศว่าสามารถควบคุมเพลิงได้แล้ว มีการประกาศเสียงตามสาย ข้อความ
“ขณะนี้ควบคุมสถานการณ์ได้แล้ว ยกเลิกแผนหงษ์แดง ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ” ประกาศ 3 ครั้ง
ต่อเนื่อง

และมีการดำเนินมาตรการต่างๆ ในการสำรวจรวบรวมข้อมูล ความเสียหายที่เกิดขึ้น และฟื้นฟู/ปรับปรุง/
แก้ไขพื้นที่ที่ได้รับความเสียหาย ให้กลับคืนสู่สภาพเดิมหรือดีกว่าเดิม ดังนี้

- 1)การสำรวจความเสียหายและการฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ คู่มือการปฏิบัติงานตามแผนป้องกันและ
ระงับอัคคีภัยของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยให้กลุ่มงานบริการงานทั่วไป เป็นหน่วยรับผิดชอบหลัก
ดำเนินการรวบรวมข้อมูลความเสียหายที่เกิดขึ้น ท่อต่อทรัพย์สินของทางราชการและทรัพย์สินส่วนบุคคล
- 2) ดำเนินการฟื้นฟูบูรณะ/ปรับปรุงแก้ไขพื้นที่ที่ได้รับ ความเสียหายให้กลับคืนสู่สภาพเดิมหรือดีกว่าเดิมโดยเร็ว
- 3) สรุปผลการให้ความช่วยเหลือรายงานผู้บังคับบัญชาทราบ โดยนำเสนอปัญหาอุปสรรค และแนวทางการ
ปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 4) สรุปข้อมูลการให้ความช่วยเหลือ สำหรับการแถลงสถานการณ์ แก่ผู้บัญชาการเหตุการณ์ (เฉพาะกรณีเพลิงไหม้
ขั้นรุนแรง)
- 5)การใช้แผนบริหารความต่อเนื่อง (Business Continuity Plan) โดยประเมินความเสี่ยงและวิเคราะห์ถึง
ผลกระทบต่อทรัพยากรที่สำคัญ

5. ผังขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุอัคคีภัย

6.1 วิธีการดำเนินงานและความรับผิดชอบ

6.2 ลำดับการอพยพคน

เมื่อได้รับสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ ให้บุคลากรเตรียมพร้อมรับมือกับสถานการณ์ดังนี้

1) ลำดับขั้นตอนการอพยพผู้ป่วย เมื่อได้ยินประกาศ เจ้าหน้าที่ H2 ณ จุดเกิดเหตุจะมีการจำแนกประเภทผู้ป่วยตามอาการ ของโรค และความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ลำดับการอพยพ และมีการติดสัญลักษณ์ สติกเกอร์ (เขียว-เหลือง/แดง) ไว้ปลายเตียงผู้ป่วย และเคลื่อนย้ายผู้ป่วยไปยังจุดปลอดภัย ดังนี้ ลำดับที่ 1 ผู้ที่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้สามารถเดินเองได้ (เขียว)

ให้ผู้ป่วยช่วยเหลือตัวเองและอาจมอบหมายให้ช่วยเคลื่อนย้ายผู้ป่วยอื่นที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้เต็มที่หรืออุปกรณ์การแพทย์และเคมีภัณฑ์ตามความเหมาะสม

ลำดับที่ 2 ผู้ที่ต้องมีคนช่วยพยุง นั่งรถเข็น (เหลือง)

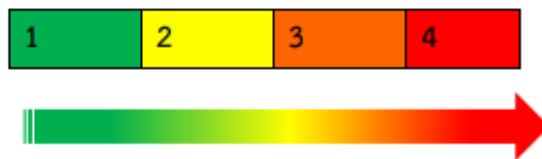
ถ้ามีญาติหรือกลุ่มผู้ป่วย สีเขียวให้ขอความช่วยเหลือในการเคลื่อนย้าย

ลำดับที่ 3 ผู้ที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ นอนเปล (ส้ม)

ลำดับที่ 4 ผู้ที่ใช้อุปกรณ์ช่วยชีวิต (แดง)

ควรพิจารณาเคลื่อนย้ายเป็นรายสุดท้ายถ้ามีเวลาพอ

ลำดับการอพยพผู้ป่วย : เขียว → เหลือง → ส้ม → แดง

การอพยพผู้ป่วย แบ่งออกเป็น 2 แนว ได้แก่

1. การอพยพแนวราบ เมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ หรือได้ยินประกาศรหัสสีเหลือง ชั้นที่เกิดเหตุจะอพยพ ไปยังทิศทางตรงกันข้ามกับจุดเกิดเหตุเพื่อไปยังจุดปลอดภัยของชั้นนั้น

2. การอพยพในแนวดิ่ง เมื่อได้ยินประกาศรหัสสีแดง ชั้นที่เกิดเหตุจะได้รับการอพยพก่อนเป็นชั้น แรก จากนั้นชั้นที่อยู่ใกล้จุดเกิดเหตุ (เหนือ 2 ชั้น ไต่ 2 ชั้น ให้อพยพตามลำดับ) ส่วนชั้นอื่นให้รอฟังคำสั่งจาก ผอ.แผนฯหรือรอง ผอ.แผนฯ ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

6.3 ลำดับการเคลื่อนย้ายอุปกรณ์

ลำดับที่ 1 อุปกรณ์ที่ติดสติกเกอร์สีแดง

ลำดับที่ 2 อุปกรณ์ที่ติดสติกเกอร์สีเหลือง

ลำดับที่ 3 อุปกรณ์ที่ติดสติกเกอร์สีเขียว

7.จุดรวมพล

7.1 ลานพระพุทธรูป

7.2 ที่จอดรถด้านหน้า รพ.

8.จุดรองรับผู้ป่วยหนัก

8.1 อาคารกลุ่มงานบริหารงานทั่วไป

9.ผังบริเวณพื้นที่โรงพยาบาลหนองหงส์

10.แผนบรรเทาทุกข์

แผนบรรเทาทุกข์ จะประกอบด้วย

1)การประสานกับหน่วยงานของรัฐ

1.ไฟฟ้าหนองหงส์ 044-669019

2.ทต.หนองหงส์ 044-669110

3.สถานีตำรวจ 044-669100

4.ที่ว่าการอำเภอ 044-669099

2)การสำรวจความเสียหาย

3)การรายงานตัวของเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย และกำหนดจุดนัดพบเพื่อรอรับคำสั่ง

4)การช่วยชีวิตและการขุดค้นหาผู้เสียชีวิต

- 5)การเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัย ทรัพย์สินของผู้เสียชีวิต
- 6)การประเมินความเสียหาย ผลการปฏิบัติงานและรายงานสถานการณ์เพลิงไหม้
- 7)การช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ประสบภัย
- 8)การปรับปรุงแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเพื่อให้สถานประกอบกิจการได้เปิดทำการได้โดยเร็วที่สุด

ภาคผนวก 1

ความรู้ทั่วไป

1.ประเภทของไฟ

การเกิดของไฟ

หมายถึง ไฟเกิดจากการรวมตัวขององค์ประกอบ 3 ประการ ที่รวมตัวกันจนได้สัดส่วน

1.เชื้อเพลิง (FUEL) คือสิ่งที่ติดไฟและลุกไหม้ได้

2.ความร้อน (HEAT) คือ ความร้อนที่เหมาะสมและเพียงพอ สามารถทำอุณหภูมิสูงจนทำให้สารเชื้อเพลิงจุดติดไฟ เช่น สะเก็ดไฟ ลูกไฟจากการเชื่อม เครื่องจักรร้อน ไฟฟ้าช็อต เปลวไฟ บุหรี่ ฟาผ่า ฯลฯ

3.อากาศ (OXYGEN) ในบรรยากาศทั่วไปมีออกซิเจน ประมาณ 21 % อยู่แล้ว ซึ่งสามารถทำให้ช่วยติดไฟได้

ประเภทของไฟ

1.ประเภท A คือ เพลิงที่ไหม้ที่เกิดจากเชื้อเพลิงของแข็ง เช่น ไม้ ผ้า กระดาษ ปอ นุ่น ยาง พลาสติก

ClassA ดับไฟคลาสA

2.ประเภท B คือ เพลิงที่ไหม้ในของเหลวติดไฟและก๊าซติดไฟ เช่น น้ำมัน ก๊าซหุงต้ม จาระบี

3.ประเภท C คือ เพลิงที่ไหม้จากอุปกรณ์ไฟฟ้า ที่มีกระแสไฟฟ้าไหลอยู่ เช่น ไฟฟ้าลัดวงจร

4.ประเภท D คือ ประเภทวัตถุของแข็งหรือโลหะไวไฟ เช่น แมกนีเซียม ไทตาเนียม สำหรับแมกนีเซียมห้ามใช้น้ำดับเด็ดขาด ต้องใช้เกลือแกงหรือทราย

5.ประเภท K คือ เพลิงไหม้ที่เกิดจากน้ำมันที่ใช้ประกอบอาหาร ไขมันสัตว์

2.ประเภทของถังดับเพลิง

1.ชนิดผงเคมีแห้ง (Dry Chemical) สามารถดับไฟได้เกือบทุกประเภท A B C ยกเว้น CLASS K ราคาถูก หาซื้อง่าย แต่มีข้อเสียคือเมื่อฉีดออกมาจะฟุ้งกระจาย และเมื่อเราทำการฉีดแล้ว จะฉีดจนหมดหรือไม่หมดถึง แรงดันจะตก ไม่สามารถใช้งานได้อีกต้องส่งอัดบรรจุใหม่ทันที

2.ชนิดน้ำยาเหลวระเหย สามารถดับไฟได้เกือบทุกประเภท A B C ยกเว้น CLASS K ราคาถูกกว่าฮาโรตรอน หาซื้อง่ายเมื่อฉีดใช้งานจะไม่ทิ้งคราบสกปรก ไม่ทำลายอุปกรณ์ไฟฟ้าเสียหาย และไม่ทำให้สกปรกในบริเวณ ที่ใช้งานถึงสี่เขียวเหมาะกับ พื้นที่ที่เน้นความสะอาด เช่นอาคาร สำนักงาน โรงพยาบาล ห้องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น
สำหรับใช้ดับไฟภายใน

3.ชนิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO2) สารเคมีภายในบรรจุก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ก๊าซที่ฉีดออกมาจะเป็นไอเย็นจัด คล้ายน้ำแข็งแห้ง ลดความร้อนของไฟได้ ไม่ทิ้งคราบสกปรก สามารถดับไฟได้ประเภท B C เหมาะสำหรับการใช้งานในห้องเครื่องจักร Line การผลิต อุตสาหกรรมอาหาร ถึงสีแดง ป้ายกระบอกฉีดจะใหญ่เป็นพิเศษ

4.ชนิดโฟม สารเคมีภายในบรรจุโฟม เมื่อฉีดออกมาจะเป็นฟองโฟมคลุมผิวเชื้อเพลิงที่ลุกไหม้ จึงสามารถดับไฟได้ประเภท A B แต่ไม่สามารถนำไปดับไฟประเภท C ได้เพราะเป็นสื่อนำไฟฟ้า เหมาะสำหรับภาคอุตสาหกรรม ดับเชื้อเพลิงประเภททินเนอร์และสารระเหยติดไฟ ถึงแสดนเลส

5.ชนิดสูตรเคมีน้ำ เป็นสารทดแทนสารฮาโลน 1211 ได้ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Non-CFC) ดับไฟClass A B C และ K ได้ผ่านการทดสอบและรับรองประสิทธิภาพในการดับเพลิง Fire Rating 10A20B สำหรับขนาด 10ปอนด์ และ 10A40B สำหรับขนาด 15ปอนด์ โดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (TISTR) ไม่บดบังทัศนวิสัยขณะฉีดใช้งาน เนื่องจากไม่เป็นฝุ่นละออง ปลอดภัยสำหรับฉีดใช้งานกับอุปกรณ์ไฟฟ้า และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

วิธีการใช้ถังดับเพลิง

- 1.เข้าไปทางเหนือลมโดยห่างจากฐานของไฟประมาณ 2 - 3 เมตร สามารถดับเพลิงได้ทั้งไฟชนิด A , B , C และ K ระดับความสามารถในการดับเพลิงสูง
- 2.ดึงสลักหรือลวดที่รั้งวาล์วออก
- 3.ยกหัวฉีดปากกอลวดยชี้ไปที่ฐานของไฟ (ทำมุมประมาณ 45 องศา)
- 4.บีบไกเพื่อเปิดวาล์วให้ก๊าซพุ่งออกมา
- 5.ให้ฉีดไปตามทางยาว และกวาดหัวฉีดไปซ้ำ ๆ
- 6.ดับให้สนิทจนแน่ใจแล้ว จึงฉีดต่อไปข้างหน้า

ในกรณีที่เกิดเพลิงไหม้วางอยู่ในระดับต่างกัน ให้ฉีดจากข้างล่างไปหาข้างบน และถ้าน้ำมันรั่วไหลให้ฉีดจากปลายทางที่รั่วไหลไปยังจุดที่รั่วไหล และเหตุเพลิงไหม้ที่เกิดจากอุปกรณ์ไฟฟ้า ที่มีกระแสไฟฟ้าไหลอยู่ ต้องรีบตัดกระแสไฟฟ้าก่อน เพื่อป้องกันมิให้เกิดการลุกลามขึ้นมาอีกได้

วิธีการตรวจสอบถังดับเพลิง

- 1.ดูที่เข็มในมาตรวัด (Pressure Gauge) ของถังดับเพลิง เครื่องดับเพลิงที่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้ เข็มจะชี้ที่ช่องสีเขียว (สังเกตตามรูป) แต่ถ้าเข็มเอียงมาทางซ้ายแสดงว่าแรงดันไม่มี ต้องรีบนำไปเติมแรงดันทันที ซึ่งควรตรวจสอบเป็นประจำทุกเดือน

- 2.ตรวจ สายฉีด หัวฉีด อย่าให้มีผองผดขึ้น เป็นประจำทุกเดือน
- 3.ถ้าไฟไหม้ หรือกระทบกระเทือนอย่างรุนแรง ให้ส่งไปตรวจสอบและบรรจุใหม่
- 4.สภาพบรรจุของถังดับเพลิงต้องไม่บวม หรือบวม และไม่ขึ้นสนิม
- 5.อายุการใช้งาน ถังดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้ง (ถังสีแดง) มีอายุประมาณ 5 ปี ชนิดฮาโลตรอนวัน (ถังสีเขียว) และชนิดก๊าซ CO2 มีอายุประมาณ 10 ปี
- 6.ถังดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้ง (ถังสีแดง) หากมีการใช้งานแล้ว ต้องนำไปเติมสารเคมีใหม่ทุกครั้ง 2.ตรวจ สายฉีด หัวฉีด อย่าให้มีผองผดขึ้น เป็นประจำทุกเดือน

3. ถ้าไฟไหม้ หรือกระทบกระเทือนอย่างรุนแรง ให้ส่งไปตรวจสอบและบรรจุใหม่
4. สภาพบรรจุของถังดับเพลิงต้องไม่บุบ หรือบวม และไม่ขึ้นสนิม
5. อายุการใช้งาน ถังดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้ง (ถังสีแดง) มีอายุประมาณ 5 ปี ชนิดฮาโลตรอนวัน (ถังสีเขียว) และชนิดก๊าซ CO2 มีอายุประมาณ 10 ปี
6. ถังดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้ง (ถังสีแดง) หากมีการใช้งานแล้ว ต้องนำไปเติมสารเคมีใหม่ทุกครั้ง

ข้อห้ามเมื่อเกิดเพลิงไหม้

1. ห้ามใช้ลิฟท์
2. ให้อพยพทางบันไดหนีไฟ หรืออพยพไปตามป้ายทางหนีไฟ
3. เมื่อได้ยินเสียงกริ่งเตือนภัย หรือเสียงตะโกนว่าไฟไหม้ อย่าเพิ่งรีบร้อนเปิดประตูห้อง ให้ใช้มือแตะที่ประตูและลูกบิดก่อนทุกครั้ง หากมีความร้อนให้เปิดประตูอย่างระมัดระวัง
4. ใช้ผ้าชุบน้ำเพื่อป้องกันควันเข้าจมูก และกันความร้อน
5. ให้เดินก้มต่ำ หรือคลานออกจากพื้นที่เกิดเหตุ

2.การอพยพคน

ในการอพยพผู้ป่วยเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน จะมีการจำแนกประเภทผู้ป่วยตามอาการของโรคและความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง โดยแบ่งผู้ป่วยเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มผู้ป่วยประเภทที่ 1 หมายถึงผู้ป่วยในระยะวิกฤติ เช่น

- ผู้ป่วยหนักมาก หรือสิ้นหวัง
- ผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ
- ผู้ป่วยที่กระดูกต้นคอหัก และตรึงกับเตียงเพื่อตั้งคอ
- ผู้ป่วยหลังผ่าตัดวันแรก
- เด็กแรกเกิดที่ต้องใช้เครื่องช่วยหายใจ

กลุ่มผู้ป่วยประเภทที่ 2 หมายถึงผู้ป่วยในระยะวิกฤติแต่ยังช่วยเหลือตนเองไม่ได้ เช่น

- ผู้ป่วยอัมพาตทั้งตัวหรือบางส่วน
- ผู้ป่วยหลังทำการผ่าตัด
- ผู้ป่วยที่ไม่สามารถเคลื่อนไหวได้ด้วยตัวเอง
- ผู้ป่วยแขนขาอ่อนแรง
- ผู้ป่วยเด็ก เด็กอ่อน

กลุ่มผู้ป่วยประเภทที่ 3 หมายถึงผู้ป่วยที่ช่วยเหลือตนเองได้หรือผู้ป่วยโรคเรื้อรังไม่รุนแรง

ในการอพยพผู้ป่วยประเภทที่ 1 และ 2 ต้องมีผู้ช่วยเหลือเนื่องจากผู้ป่วยไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ยกเว้นผู้ป่วยที่มีอาการหนักมากหรือเรื้อรัง ควรพิจารณาเคลื่อนย้ายเป็นลำดับสุดท้าย ส่วนผู้ป่วยประเภทที่ 3 ให้ผู้ป่วย

ช่วยเหลือตนเองโดยการรวมกลุ่มกันและมีผู้อพยพไปยังจุดปลอดภัยหรือจุดรวมพล และอาจมอบหมายให้ช่วยอพยพผู้ป่วยที่ช่วยตนเองไม่ได้เต็มที่ (อ้างอิงจากคณะกรรมการดำเนินงานป้องกันระงับอัคคีภัยและภัยพิบัติ โรงพยาบาลหัวหิน, 2553) ซึ่งมีวิธีการอพยพผู้ป่วยดังนี้

1) วิธีการอพยพผู้ป่วยโดยการพยุงเดิน เหมาะสำหรับผู้ป่วยที่รู้สึกตัว แต่แขนขาหรือขาข้างใดข้างหนึ่งเจ็บหรืออ่อนแรง การพยุงเดินมีวิธีการดังนี้(นเรศวร. มหาวิทยาลัย. คณะพยาบาลศาสตร์, 2560)

- (1) ผู้ช่วยเหลือยืนเคียงข้างผู้ป่วย หันหน้าไปทางเดียวกัน แขนข้างหนึ่งของผู้ป่วยพาดคอ
- (2) ผู้ช่วยเหลือจับมือผู้ป่วยไว้ ส่วนแขนอีกข้างหนึ่งของผู้ช่วยเหลือโอบเอวและพยุงเดิน

2) วิธีการอพยพผู้ป่วยโดยการอุ้ม (นเรศวร. มหาวิทยาลัย. คณะพยาบาลศาสตร์, 2560)

- (1) การอุ้มโดยมีผู้ช่วยเหลือคนเดียว วิธีนี้กับผู้ป่วยที่ใช้กับผู้ป่วยที่มีมีน้ำหนักตัวน้อยซึ่งไม่มีบาดแผลรุนแรง หรือกระดูกหัก โดยการซ้อนใต้เข่าและประคองด้านหลัง หรืออุ้มทาบหลัง
- (2) การอุ้มโดยมีผู้ช่วยเหลือมากกว่า 1 คน เหมาะสำหรับผู้ป่วยในรายที่ไม่รู้สึกตัว แต่ไม่ควรใช้ในรายที่มีการบาดเจ็บของลำตัว หรือกระดูกหัก

3) วิธีการอพยพผู้ป่วยโดยการลาก วิธีนี้ใช้ในกรณีฉุกเฉิน เช่น เกิดไฟไหม้ ฯลฯ ที่ต้องเคลื่อนย้ายออกจากที่เกิดเหตุให้เร็วที่สุด (นเรศวร. มหาวิทยาลัย. คณะพยาบาลศาสตร์, 2560) (1) ผู้ช่วยเหลือ ลากโดยใช้มือสอดใต้รักแร้ ลากถอยหลังหรือจับข้อเท้าลากถอยหลัง ไม่ควรลากไปด้านข้างของ ผู้ป่วย (2) ระวังไม่ให้ส่วนของร่างกายผู้ป่วยไถ้ลง โดยเฉพาะส่วนของคอและลำตัว การลากจะลดอันตรายลงถ้าใช้ผ้า ห่ม เสื้อ หรือแผ่นกระดานรองลำตัวผู้ป่วย

4) วิธีการอพยพผู้ป่วยโดยใช้รถเข็นเปลนอนหรือรถเข็น (มหิดล. มหาวิทยาลัย, คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, 2560)

- (1) ในการใช้รถเข็นเปลนอนขึ้นลงทางลาดชัน ศีรษะของผู้ป่วยต้องอยู่สูงกว่าตัวเสมอ
- (2) เข็นรถเข็นในทางตรง ไม่เข็นเอียง หรือเข็นแนวขวางของเปลนอน
- (3) ตั้งหลักและระมัดระวังก่อนการเลี้ยวรถเพื่อไม่ให้เกิดแรงเหวี่ยงที่เป็นอันตรายกับผู้ป่วย ก่อนการเลี้ยว สำรวจการล็อกของล้อรถเข็นว่าพร้อมที่จะเลี้ยว
- (4) การเข็นในทางขรุขระต้องเข็นช้า ๆ ให้ผู้ป่วยได้รับการกระทบกระเทือนน้อยที่สุด เพื่อลดความเสี่ยงที่จะทำให้ผู้ป่วยได้รับบาดเจ็บ

5) วิธีการอพยพผู้ป่วยโดยใช้เปลหาม (มหิดล. มหาวิทยาลัย, คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, 2560)

- (1) เริ่มต้นด้วยการอุ้มผู้ป่วยนอนราบบนเปล จากนั้นควรให้ผู้ช่วยเหลือคนหนึ่งเป็นคนออกคำสั่งให้ยกและหามเดิน เพื่อความพร้อมเพรียงและนุ่มนวล
- (2) ผู้ช่วยเหลือ 4 คน สองคนหามทางศีรษะ อีกสองคนหามทางด้านปลายเท้าและหันหน้าไปทางเดียวกัน โดยผู้ช่วยเหลือที่หามทางด้านปลายเท้าจะเดินนำหน้า หากต้องปีบ AMBU Bag (อุปกรณ์ช่วยเพิ่มปริมาณอากาศ ในกรณีผู้ป่วยไม่ สามารถหายใจได้) จะทำได้สะดวก ยกเว้นการขึ้นที่สูงให้ศีรษะไปก่อน

ภาคผนวกที่ 2
ข้อมูลและแบบฟอร์มต่างๆ

ENV.1

ทะเบียนคุมลำดับเพลิง

สถานที่ติดตั้ง	สีแดง	สีเขียว	หมายเหตุ
บริหาร	1	1	
งานยานพาหนะ	1		
ทางขึ้นตึก OPD	1		
ข้างER		2	
LAB		1	
ห้องจ่ายยา	1	1	
หน้าห้องกายภาพ		1	
ห้องคลอด	1		
-คลินิกนมแม่	1		
-ห้องหลังคลอด	1		
แพทย์แผนไทย	1		
อาคารฟิตเนส	1		
ศูนย์คุณภาพ	1	1	
งานสุขาฯ	1	1	
อาคารฟิตเนส	1		
ซักฟอก	1		
หน่วยจ่ายกลาง	1		
โรงครัว	2		
คลังยา	1		
ห้องเก็บเวชระเบียน	1		
โรงน้ำดื่ม	1		
ห้องเก็บเวชระเบียน	1		
ตึกสงฆ์ -ชั้นล่าง	2		
ตึกสงฆ์ -ชั้นบน	2		
ผู้ป่วยใน-ตึกเหลือง	2	1	
ผู้ป่วยใน-ตึกเขียว	0	0	

โรงเรียนเก็บออกซิเจน	1		
โรงผลิตไฟฟ้า	1		
แฟลตเก่า	5		
แฟลตใหม่	7		
บ้านพัก A1	1		
บ้านพัก A2 (บ้าน ผอ.)	1		
บ้านพัก A3 (บ้าน เก ญ)	1		
บ้านพัก A4	1		
บ้านพักA5	1		
บ้านพักA6	1		
บ้านพัก ระหว่าง B1-B2	1		
บ้านพัก ระหว่าง B3-B4	1		
บ้านพัก ระหว่าง B5-B6	1		
บ้านพัก B8(เกป๊อบ)	1		
บ้านพัก D1 (เบญจพรรณ)	1		
บ้านพัก D6 (สุวรรณ)	1		
รวม	48	9	57

อัปเดต ม.ค.66

บันทึกการตรวจสอบทรัพย์สิน

จุดรวมพล.....

หน่วยงานที่เกิดเพลิงไหม้

.....

จุดเกิดเหตุ.....

เพลิงไหม้เกิดขึ้นในวันที่ ..... เดือน..... พ.ศ. .... เวลา.....

ลำดับ	รายการทรัพย์สิน	แผนก	จำนวน	หมายเหตุ	ลงชื่อผู้รับคืน

บันทึกเหตุการณ์ระหว่างเกิดเหตุ

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

ทีมรักษาทรัพย์สิน

แบบฟอร์มรายงานเหตุเพลิงไหม้ โรงพยาบาลหนองหงส์

หน่วยงานที่เกิดเหตุ..... จุดเกิดเหตุ.....

ว-ด-ป ที่เกิดเหตุ..... เวลา.....

1. รายงานผู้อำนวยการแผน เวลา..... น.
  2. ทีมดับเพลิงโรงพยาบาล มาถึงเวลา .....น.
  3. ประกาศแจ้งเหตุเพลิงไหม้ (รหัสแดง) เวลา .....
  4. ทีมอพยพ/เคลื่อนย้ายเริ่มดำเนินการเวลา.....น.
  5. รถดับเพลิงท้องที่ถึงที่เกิดเหตุ เวลา.....น
  6. ทีมค้นหามาถึงที่เกิดเหตุเวลา.....น.
  7. เจ้าหน้าที่ตำรวจ มาถึงเวลา .....น.
  8. เพลิงสงบ เวลา.....น.
  9. ความเสียหาย ไฟไหม้ลุกลามไปทั้งหมด จำนวน .....ชั้น / ห้อง
  10. จำนวนบุคลากรได้รับบาดเจ็บ จำนวน .....คน ระบุการบาดเจ็บ
.....
  11. จำนวนบุคลากรที่เสียชีวิต จำนวน .....คน ระบุสาเหตุ.....
  12. ทรัพย์สินเสียหาย จำนวนทรัพย์สินที่เสียหาย .....
  13. จำนวนอุปกรณ์ดับเพลิงที่ใช้ไป จำนวนเครื่องดับเพลิงเคมีมือถือ ถังแดง..... เครื่อง ถังเขียว.....เครื่อง
อื่นๆ.....
  14. สิ่งไหม้ไฟเกิดจาก สาเหตุ “บุคคล” “ไฟฟ้า” “อุบัติเหตุ” “อื่นๆ” .....
  15. เหตุผลของการขยายขอบเขตเพลิงไหม้
    - เวลาในการเข้าเผชิญเพลิง.....นาที
    - ระยะเวลาแจ้งเหตุ .....นาที
    - เวลาที่เสียไปกับการเดินทางถึงที่เกิดเหตุ .....นาที
    - เวลาที่ปฏิบัติการดับเพลิง .....นาที
- บันทึกเพิ่มเติม .....
- .....

ผู้บันทึก.....

H1 หน่วยงานที่เกิดเหตุ.....//กองอำนวยการ

แบบประเมินสรุปผลการฝึกซ้อมอัคคีภัย โรงพยาบาลหนองหงส์			
หน่วยงาน..... วัน-เดือน-ปี.....			
สถานที่เกิดเหตุ ..... พบเพลิงไหม้เวลา.....			
หน่วยงานข้างเคียง :			
จำนวนผู้ร่วมซ้อม : ..... คน แบ่งเป็น บุคลากร..... คน ผู้ป่วย ..... คน			
จำนวนกระดานความรุนแรง ผู้ป่วย เขียว.....คน เหลือง.....คน แดง.....คน			
สถานที่อพยพ/เคลื่อนย้ายไปยัง จุดปลอดภัย..... จุดรวมพล.....			
เจ้าหน้าที่/เหตุการณ์	หน้าที่	เวลา	ผู้รับผิดชอบ
ณ จุดเกิดเหตุ			
ผู้พบเห็น	แจ้งเจ้าหน้าที่ H1		
	แจ้งเจ้าหน้าที่ H3		
เจ้าหน้าที่ H1	แจ้งเจ้าหน้าที่ H2		
	แจ้งหน่วยงานข้างเคียง		
	แจ้งทีมประชาสัมพันธ์		
ทีมประชาสัมพันธ์	ประกาศเสียงตามสาย / แจ้งในไลน์		
เจ้าหน้าที่ H2	อพยพ เคลื่อนย้ายไปยังจุดตรงข้าม		
	เข้าปิดประตู หน้าต่าง กว๊างทางการแพทย์		
เจ้าหน้าที่ H3	ตัดไฟ ตัดก๊าซ เริ่มดับเพลิง (ใช้ถังดับเพลิง)		
	หากไม่สามารถดับเพลิงได้ แจ้งกลับไปแจ้งเจ้าหน้าที่ H1		
	ประสานทีมผจญเพลิง รพ.		
เจ้าหน้าที่ H1	ประสานทีมช่าง		
	ประสานทีม รปภ.		
เจ้าหน้าที่ H2	เตรียมจัดลำดับการอพยพผู้ป่วย		
ทีมผจญเพลิง	เข้ามายังจุดเกิดเหตุ		
ทีมช่าง	เข้ามายังจุดเกิดเหตุ		
เจ้าหน้าที่ H3และทีม	ไม่สามารถดับเพลิงได้ แจ้งกลับไปแจ้งเจ้าหน้าที่ H1		
เจ้าหน้าที่ H1	แจ้งไปที่ ผอ. แผนก -ไม่สามารถดับเพลิงได้ และขอ อนุมัติใช้แผนหงษ์แดง		
ผอ.แผนก	อนุมัติใช้แผน		
เจ้าหน้าที่ H1	กวดกริ่งสัญญาณเตือนภัย		
กริ่งสัญญาณดัง-ใช้แผนหงษ์แดง			
5 นาทีหลังกริ่งดัง	กดปุ่มที่ตู้คอนโทรล เพื่อปิดเสียงกริ่ง		
ทีมผจญเพลิง	กวดรีเซตกริ่งสัญญาณเตือนภัย ที่จุดเดิม		
ทีมช่าง	ตัดแผงวงจรหลัก/ใกล้เคียง		
เจ้าหน้าที่ H2	เริ่มอพยพผู้ป่วย/ เคลื่อนย้ายอุปกรณ์ไปจุดรวมพล		
ทีมหน่วยงานไฟฟ้า	มาถึงจุดเกิดเหตุ		
ทีมดับเพลิงเทศบาล	มาถึงจุดเกิดเหตุ		
	เพลิงสงบ		
ทีมประชาสัมพันธ์	ประกาศเสียงตามสาย / แจ้งในไลน์		
ปัญหาที่พบ ณ จุดเกิดเหตุ			
.....			
.....			
.....			

แบบประเมินสรุปผลการฝึกซ้อมอัคคีภัย โรงพยาบาลหนองหงส์			
เจ้าหน้าที่/เหตุการณ์	หน้าที่	เวลา	ผู้รับผิดชอบ
ณ กองอำนวยการ			
ผอ.แผนฯ	ได้รับรายงานเกิดเหตุเพลิงไหม้		
รอง ผอ.แผนฯ	แจ้งทีมดับเพลิงเทศบาล		
	แจ้งไฟฟ้า		
	ขออนุมัติใช้แผนหงษ์แดง		
ผอ.แผนฯ	เปิดใช้แผนหงษ์แดง		
ทีมดับเพลิงเทศบาล	รายงานตัวต่อ ผอ.แผนฯ		
เจ้าหน้าที่ H2	แจ้งผู้ติดภายในอาคาร แก่ ผอ.แผน (ถ้ามี)		
ผอ.แผนฯ	ประกาศปิดแผน		
ปัญหาที่พบ ณ กองอำนวยการ			
.....			
.....			
.....			
ณ จุดรวมพล			
เจ้าหน้าที่/เหตุการณ์	หน้าที่	เวลา	ผู้รับผิดชอบ
เริ่มตั้งจุดรวมพล	จัดเตรียมสถานที่รวมพล		
ผู้อพยพ	บุคลากรกลุ่มแรกมาถึง		
ผู้อพยพ	ผู้ป่วยสีเขียว กลุ่มแรกมาถึง		
ผู้อพยพ	ผู้ป่วยสีเหลือง แดง มาถึง		
เจ้าหน้าที่ ER	คัดกรองผู้ป่วย		
	จัดเตรียมสถานที่เรียบร้อย		
	ได้ยินเสียงประกาศปิดแผน		
เจ้าหน้าที่ H2	สรุปยอดผู้อพยพ (และผู้ติดในอาคารและผลการค้นหา)		
ปัญหาที่พบ ณ จุดรวมพล			
.....			
.....			
.....			